

Datum 2023-09-25

Meddelande 6b/2023

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Sörmland – gäller fr.o.m. 2023-10-11 (om inget annat datum anges i texten)

Till kunder inom Region Sörmland

För mer information om våra analyser - se www.anvisningar.se
Uppdaterade eller nya anvisningar finns tillgängliga senast fr.o.m. start-/justeringsdatum.

Klinisk kemi

Ny analys: F-Elastas

Från och med 2023-10-11 kommer analysen F-Elastas vara beställningsbar hos Unilabs.

Indikationen är exokrin pankreasinsufficiens.

Analysens cut-off är >200 µg/g.

Provtagningsröret är av samma typ som för F-Calprotektin, provtagningsrör med sked.

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi, gergely.talaber@unilabs.com

Ny analys: B-Hemoglobinfraktioner

Från och med 2023-10-11 kan analyspaketet B-Hemoglobinfraktioner beställas för utredning av misstänkta thalassemier och/eller hemoglobinvarianter.

B-Hemoglobinfraktioner omfattar kvantitering av Hb(B)-Hb A2, Hb(B)-Hb Fetalt samt sammanfattande läkarbedömning (B-Hb-fraktion, utlåt). Även B-Hemoglobin, Erc(B)-EPK, Erc(B)-MCV, Erc(B)-MCH mäts i proverna och ingår i bedömningsunderlaget.

Obs! För korrekt bedömning bör prov tas före en eventuell blodtransfusion, alternativt 3 månader efter.

Thalassemi kan ej korrekt bedömas i närvaro av järnbrist. Utred patienten för och korrigera en ev. järnbrist innan provtagning.

Analysen fångar de allra flesta fallen av beta-thalassemi. Milda former av alfa-thalassemi

kan inte påvisas med enbart denna undersökning och framför allt kan alfa-thalassemi inte uteslutas.

Kompletterande undersökning av det insända provet på DNA nivå kan göras för att vidare karakterisera en ev. hemoglobinvariant, för att kartlägga eller utesluta en ev. thalassemi eller i de fallen diagnosen är osäker. DNA-analys sker på externt laboratorium.

Vid frågor och funderingar kontakta:

Eli Zahou, Överläkare, Unilabs Laboratoriemedicin, eli.zahou@unilabs.com

Nedläggning av eGFR beräkning med MDRD formeln

Från och med 2023-10-11 läggs eGFR beräkning med MDRD formeln ner. Förändringen görs enligt rekommendation från EQUALIS. Vi hänvisar till analysen Pt-eGFR relativt LM i stället som använder sig av den mer exakta, reviderade Lund-Malmö formeln.

Vid frågor och funderingar kontakta:

Eli Zahou, Överläkare, Unilabs Laboratoriemedicin, eli.zahou@unilabs.com

Metodbyte S-anti-transglutaminas IgG

Fr.o.m. mitten av oktober-2023 kommer Unilabs att byta metod s-anti-transglutaminase IgG till FEIA-teknik.

Cut-off kommer att ändras till <7 IU/mL.

Analysen läggs till av labbet vid total IgA-brist.

(S-IgA <0,07 g/L, total IgA-nivån kontrolleras vid varje a-transglutaminas IgA beställning).

Provtagningsrutiner som vid S-anti-transglutaminas IgA, oförändrade.

Mohammad R. Abedi, medicinskt ansvarig läkare, klinisk immunologi och transfusionsmedicin, mohammad.abedi@unilabs.com
Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi, gergely.talaber@unilabs.com

Nytt provtagningsmaterial och nya metoder för salivtester

Under hösten kommer vi att kunna erbjuda salivanalyser tagna med Quantisal provtagningskit.

Analysutbud:

Amfetamin, Metamfetamin/ecstasy, Cannabis, Kokain, Opiater och Bensodiazepiner.

Observera att dessa metoder har andra gränsvärde än våra nuvarande metoder tagna med Oral-Eze®.

Med Quantisal provtagningskit kan vi även erbjuda Tramadol som singelanalys samt Kiral analys av amfetamin.

Provtagningskitet kommer att finnas upplagd på varudepån Mediq. Mer information kommer senare angående artikelnummer.

Under en övergångsperiod kommer även det befintliga provtagningsmaterialet Oral-Eze® kunna väljas med samma analysutbud som i dag. Var observant vid elektronisk beställning av salivanalyser.

Maria-José Ferrandis, Överläkare klinisk kemi, maria-jose.ferrandis@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

Ny analys: Övergång till PCR-styrd diagnostik av bakteriella tarmpatogener

Från och med 2023-10-11, övergår Mikrobiologen Sörmland till multiplex realtids-PCR analys "Fecespanel bakterier" för diagnostik av bakteriella tarmpatogener. Detta ersätter fecesodlingar till stor del.

PCR-styrd diagnostik för bakteriella fecespatogener, i stället för odlingsstyrd diagnostik, är ett väletablerat tillvägagångssätt inom stora delar av Sverige och inom Unilabs. Analysen har oftast bättre eller lika bra känslighet jämfört med odling för de klassiska patogenerna Salmonella, Shigella, Campylobacter och humanpatogen Yersinia. Därtill ingår i panelen analys för EHEC och andra patogena E. coli (ofta associerade med turistdiarré). Analysen har också snabbare svarstider jämfört med odling och genererar mycket mindre labbavfall. Analys för Clostridioides difficile, som oftast har en annan anamnestisk indikation, ingår inte i denna panel. Likväl ingår inte analys för Aeromonas, Plesiomonas eller Vibrio.

Läs information om analysen på <https://anvisningar.se/Anvisningar/Klinisk-mikrobiologi/F/Feces-screening/> men i korthet:

- Analys utförs måndag – fredag med svarstid på 1 - 2 dagar.
- Ange på remissen: smittland, eventuell smittkälla samt/eller om patienten är känd smittbärare och det är ett kontrollprov. Det hjälper oss processa provet effektivt och underlättar insamling av information till smittskyddsenheten.

- Fynd av Salmonella, Shigella, Campylobacter, Yersinia och EHEC är anmälningspliktigt enligt Smittskyddslagen. Andra patogena E. coli i denna analys är inte anmälningspliktiga.
- Nya fall av Salmonella och EHEC telefonbesvaras. Shigella telefonbesvaras endast efter odlingssvar.
- Vid positiva fynd av Shigella/EIEC kommer odlingsförsök för Shigella att utföras då Shigella inte kan särskiljas från EIEC med denna PCR. Shigella måste påvisas med odling för att anmälas som bekräftat fall men Shigella/EIEC påvisat med PCR skall anmälas som "misstänkt Shigella" i Sminet.
- EHEC besvaras: EHEC (stx1) påvisad/ej påvisad, EHEC (stx2) påvisad/ej påvisad
- Förutom EHEC, görs aldrig efterföljande odling vid fynd av patogena E. coli. Vid påvisning av EHEC kommer odlingsförsök att utföras på externt laboratorium.

Michael Toepfer, Medicinskt ansvarig läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Nya analyser: S-Varicella-zostervirus IgM- och IgG-antikroppar

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att analysera IgM- och IgG-antikroppar mot Varicella- zostervirus.

Beställ VZV (immunitet) vid immunitetsfrågeställning. I profilen ingår enbart IgG-antikroppar.

Beställ VZV (symtom) om serologisk diagnostik önskas för att till exempel utreda nyligen genomgången infektion eller atypiska utslag som inte kan punkteras. I profilen ingår IgM- och IgG-antikroppar.

Observera att nukleinsyrapåvisning från till exempel blåsbottenskramp, ögonsekret eller cerebrospinalvätska är förstahandsval vid akut sjukdom.

Nya analyser: S-Morbillivirus IgM- och IgG-antikroppar

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att analysera IgM- och IgG- antikroppar mot Morbillivirus.

Beställ Morbilli (immunitet) vid immunitetsfrågeställning. I profilen ingår enbart IgG-antikroppar.

Beställ Morbilli (symtom) vid akut sjukdom. I profilen ingår IgM- och IgG-antikroppar.

Observera att misstanke om akut mässling ska hanteras skyndsamt enligt lokal rutin.

Camilla Kiszakiewicz, Specialistläkare Klinisk bakteriologi och virologi,
Camilla.kiszakiewicz@unilabs.com

S-HBs-antigen, kvantitativt

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att införa kvantitativ analys för HBs-antigen. Kvantifiering av hepatit B-virus ytantigen (HBsAg-kvant) är avsedd för övervakning av patienter med kronisk hepatit B som en markör för prognos och behandlingskontroll.

Claudia Popa, Överläkare Klinisk bakteriologi och virologi, claudia.popa@unilabs.com

Tuberkulos-specifikt antigen (Quantiferon TB)

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att ändra sina svarsrutiner för QuantiFERON-TB Gold Plus-testet. Värdena för TB1 och TB2 i internationella enheter per mL (IU/mL) kommer att rapporteras på provsvar tillsammans med tolkning av resultat (positivt, negativt, ej bedömbart). Denna ändring sker i samråd med Folkhälsomyndigheten och enligt önskemål från en del av våra kunder.

Trots att analysen ger en kvantitativ detektering av interferon-gamma (IFN- γ) är tolkningen av resultatet för en enskild patient endast kvalitativ (positiv/ negativ/ ej bedömbart). Den uppmätta IFN- γ -nivån kan inte korreleras till något stadium eller någon grad av infektion, nivå av immunsvaret eller sannolikheten för att den fortsätter till en aktiv sjukdom.

Se mer på www.anvisningar.se

Faiz Fendukly, överläkare, Klinisk mikrobiologi-Unilabs, Faiz.fendukly@unilabs.com

”Patologi”-märkning kommer att tas bort från mikrobiologiska analysvar.

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs ta bort ”patologi”-märkning (* eller röd text) av mikrobiologiska analysvar. Med mikrobiologiska svar avses resultat från **odlingar**, **molekylära analyser** av infektiösa agens och **infektionsserologi**.

Tillämpning av ”patologi”-märkning är en fråga som länge diskuterats inom professionen. Det är inte möjligt att ”patologi”-märka odlingssvar i dagsläget och problematiskt när det gäller övriga metoder. Vi är medvetna om att många kunder använder ”patologi”-märkning i sin rutin kring provsvarshandling och vi har därför utrett frågan noggrant. Tyvärr kan vi inte tillgodose önskemål om ”patologi”-märkning på ett konsekvent och patientsäkert sätt. Det är inte möjligt att kategorisera alla mikrobiologiska resultat som patologiska eller inte patologiska. Även negativa resultat kan kräva medicinsk bedömning och åtgärd. Ibland är det dessutom det negativa resultatet som ska uppmärksammas. Det kan även finnas viktiga kommentarer om till exempel bristfällig provkvalité. När märkningen blir inkonsekvent ökar risken för att provsvar inte uppmärksammas. Mikrobiologiska svar ska bedömas i sitt kliniska sammanhang!

Var särskilt uppmärksam på analyser som svaras med SE TEXT där det tidigare kan ha funnits en markering. Detta gäller främst infektionsserologi.

För att det ska vara lättare att urskilja positiva resultat för molekylärbioologiska analyser kommer resultaten skrivas POSITIV eller NEG. Se exempel nedan.

Camilla Kiszakiewicz, Specialistläkare Klinisk mikrobiologi
camilla.kiszakiewicz@unilabs.com

NCSCross:

Lablista 19121212+1212 Testsson, St Malm

Grupp Lablista 201226 till Visning per dag Kem Bakt

Analys	221103	K	221125	230105	230110	X	230111	K	230118	230124
Massa-Pt										

Information analys svar 2023-01-24

Analys	Datum	Tidp.	Värde		Enhet	Refvärde	Värdenhet	P-Sign	B-Sign	S-Sign	M-Sign
Influensa A RNA-Nph	230124	13.00	POSITIV	K			MEK/MEK		FMN		
Influensa B RNA-Nph	230124	13.00	NEG	K			MEK/MEK		FMN		

Labportalen:

 2022-12-06

Analys 10:00

C.pneumoniae-NPH.	NEG
Corona 229E-NPH	POSITIV
Corona HKU1-NPH	POSITIV
Corona NL63-NPH	NEG
Corona OC-NPH	NEG

Klinisk patologi

Byte av artikelbenämning

Från och med oktobers fakturering byts benämning på ett antal artiklar. Detta har ingen påverkan på priset utan är till för att förenkla och förtydliga, t ex vid statistikuttag.

Text

Tidigare fakturarad		Ny fakturarad	
Analyskod	Analysnamn	Analyskod	Analysnamn
LK01	Läkare 1-3 klossar	LÄKKLO01	Läkare 01 klossar
		LÄKKLO02	Läkare 02 klossar
		LÄKKLO03	Läkare 03 klossar

En fullständig lista finns på anvisningar.se under rubriken **Översättningslista**.

Vid eventuella frågor kontakta kundtjänst, kundtjanst.lab@unilabs.com alt 0771-40 77 40.

Cecilia Winblad, Kundtjänstchef